

פ ר ו ט ו ק ו ל מ.ס. 88

מסיוור וישיבה של ועדת השירותים הציבוריים, שהתקיימה
ביום א', ד' בניסן תשל"ה - 16.3.75.

(היציאה מתל-אביב לבית שמש - משעה 08.30)

ה ש ת ת פ ו - ח כ ר י ה ו ו ע ד ה :

ח. גרוסמן - היו"ר

מ. גז

מ. דרובלס

ה מ א ר ח י מ :

מר עמרם לוק - ראש המועצה המקומית בית שמש

מר נחום שמיר - מזכיר המועצה

מריעמוס ברכה -

גב' רינה כהן - מנהלת לשכת הסעד

גב' פנינה - מנהלת המחלקה לגמילת

אלקוהוליסטים

מ ז כ י ת ה ו ו ע ד ה :

רחל זודקביץ

ר ש ס ה :

שולמית פרג

- 11408 -

סיוור בבית שמש.

בסדר-היום:

(נגרמל ביום 28.4.75)

ראיינתי 35 מקרים, כולם נמצאים
בגמילה מוחלטת מאלקוהול. 10 מהם

גב' פנינה:

נמצאים עדיין בטיפול.

בעיית האלקוהוליסטים ונרקומנים
החלה משנות ה-60, ובזמנו השירותים הבריאותיים והסעד לא ידעו לטפל
בזה. האלקוהוליזם מופיע אחרי 15 שנה משתייה מופרזת.

זה אחד הנושאים שלמדתי בחו"ל -
בצ'ילי. בעיית האלקוהוליזם זו בעיה לאומית, וששם יש 4000 מקרים
כאלה. תוך כדי ויכוח שלי ראיתי שצריך להוציא ילדים מהבית, משום
שאב המשפחה תוקפני, וכך משום שקיימת סכנה נפשית בהתפתחות הילד.

פניתי למנהל המחוז ובקשתי לתת לי
לנהל את הלשכה. מר עמוס ברכה שיש לו ידיעות די רחבות, הסכים שאני
אעסוק בנושא זה. ואז בחרנו את המקום הזה - בית שמש של שנות ה-60,
ואז גילינו שישנם 50-60 אנשים שנמצאים בדרגה של אלקוהוליסטים.
היו נסיונות של אשפוזים בבתי חולים לחולי נפש לגמילתם. וכאשר האיש
חזר הביתה, קליטתו לסביבה היתה קשה עוד יותר.

לקחתי אנשים אלה לטיפולתי בהם.

לפני כשנה קבלתי את בית שמש, ובסיוע של הלשכה התחלנו לראיין את
האנשים.

ברצוני לציין כי אלקוהוליסט איננו
חולה נפש. הוא יכול לפעמים להתנגד בביתו לא בסדר; ב) אלקוהוליסט
לא חייב להיות מאושפז עם חולים אחרים בבית חולים לחולי נפש. לאיש
כזה יש בעיה של אלקוהול, ולא צריך להחריף את נפשו. כך שנוצרה מתודה
חדשה. יש לי סקר על כך וגם תוצאות.

אני משקמת את האדם בחור משפחתו
ובתוך קהילתו. אני מביעה אותו לשלב של מוטיבציה. אני עוסקת אתו
במשך שעות רבות, ואני מסבירה לו מה גודל הנזק, ושדינו מוות. אני
אומרת לאיש כזה: אתה יכול לשנות, ואף אחד לא יבכה עליך.

האיש מרגיש כי זה הפעם הראשונה
שמטפלים בו. אנחנו נתנו תמיכה לאשה והיא מנהלת את משק הבית, ואילו
את ילדם הוצאנו מהבית. בכל זאת יש לכל אדם כבוד ורגש שלו. פה
אני לא מטיפה מוסר, אלא אני אומר לו כי אני רוצה להחזירו לבריאותו.

הנני עובדת סוציאלית, פלוס נציגת
ציבור. צריך לטפל באדם ובבעיותיו. אני באה לתת לאדם כזה בריאות,
והוא מוכן לקבל. אני מטפלת בו בלשכת הסעד. אני משתדלת שהוא יקבל
את שיקומו הסופי. זה השפיע על כל האלימים. התחלתי לטפל ב-14 מקרים,
ועתה הגעתי לטפל ב-30, שעכשיו נמצאים בטיפול, ועוד 20 שמחכים לטיפול.
10 מקרים כבר נגמלו לחלוטין, ועוד 10 שעדיין הם שותים בירה. אך
הם שותים בצורה מבוקרת. בבירה יש אלקוהול.

אני מתפלאה על הפרסומת שבה נאמר כי

בירה נותנת מצב רוח.

כאשר האיש בא אלי, אני מפעילה את

המשפחה וגם את כל הקהילה. מעניין שהטיפול איננו רק שלי, אלא של
כולם כאן ושל כל השירותים שקיימים בלשכה.

אני מכינה את האשה, כי בלעדיה לא יכול

להיות הטיפול, ואני אומרת כי בלעדי האשה לא יכול להיות סיכוי להצלחה,
לכן היא חייבת לעזור בהצלחת הטיפול. אני אומרת לה, שעליה לתת לו
לאכול. בזמן כזה הוא לא אוכל, והוא רק שותה. לכן על האשה לתת לו
לאכול ובשקט. כמו כן היא צריכה לקחת את הילדים מהבית ולטייל אתם,
על מנת שהוא יוכל לישון.

אנחנו לפעמים מצאנו כי הגורם לשתייה

הוא האשה. לכן אנחנו מטפלים בבת אחת עם האשה. במשך שבת הימים הראשונים
צריכה להיות הפסקה מוחלטת של שתייה. אנחנו עושים אתו "חוז" כזה,

ואז הוא מפסיק לשתות. תפקוד הכבד, השתן והדם - הטיפול הזה נעשה בשיתוף עם קופת-חולים. אם קורה משהו, אז אנחנו מטפלים בו במתן הרגעות, והוא נמצא במעקב של רופא. אנחנו מנהלים שיחות אחר פעמיים בשבוע לפחות. כל הדברים האלה גורמים לכך שהאמונה של החולה במטפל היא אמיתית. אנחנו באים אליו ברגע שרואים כי הוא זקוק, ואז הוא מקבל תרופות. הוא יודע שלפנינה לא צריך לשקר. ואצלה הוא מופיע כגבר. הוא יודע שאני נותנת לו בריאות. כך שזה מומנט של טיפול.

הם יודעים שאפילו בזמן הטיפול בגמילה הם צריכים ללכת לעבודה. אני אומרת להם: אתם יודעים לספור. יש לכם כסף. יש לכם הנתונים אישיים לעשות עסק. כך שעליכם לעבוד ולהתפרנס.

צריך לחנך אותם. יש להם אוזן קשבת בלשכת העבודה. מסדרים אותם בעבודת נקיון, בשמירה במפעל ועוד. רק אם אומרים שמוכנים לעבוד, מיד מסדרים אותם בעבודה. הם יוצאים בשעה 7.00 בבקר לעבודה, וכך הם עובדים 5 שעות ביום. אנחנו לא מחשיבים את ההכנסה שלהם של 3 חודשים. אבל על ידי כך אנחנו מחזירים להם את הכבוד להיות מפרנס, ואז הילדים מתייחסים אליהם גם כן בכבוד, ואז חל שינוי בהתנהגות אדם כזה.

אנחנו פתחנו מועדון, כי זה שלב של טיפול. ריכזתי באופן קבוצתי אנשים, כאשר אחד מהם מחזיק אותם. ארגון אמהות עובדות נתן לנו מועדון שלהם, כך שהם מבליים שם את שעות אחר הצהריים. הם מתחילים ללמוד עכשיו עברית. עשינו קורס כזה, והם גם משחקים משחקי חברה. הזמנו את הנשים, את הילדים, את העובדות הסוציאליות שקבלו מכות מהם.

כיום, האלכוהוליסטים אינם מוזנחים. הם שינו את כל ההרגלים שלהם. כל אחד חייב להביא לגמילת חברו. הוא צריך לשמש דוגמה אישית בחברה. הוא מביא לי חבק, והוא גם מתחיל לשכנע אותו.

ברצוני לציין כי מרכז המועדון הוא אחד הנגמלים.

אנחנו ניסינו לחת תשובה לכל אדם תוך כדי השקעת לב חם, ולא רק מוח. הם צריכים לדייק בעבודה, והם חייבים להוכיח את עצמם. הנה, העברנו לאחרונה משפחה עם 10 ילדים בגלל אב המשפחה שהוא שיכור. אנחנו רוצים להציל את הילדים הקטנים.

כפי שאמרתי בפתח דברי, נגמלו כבר 10 איש. עוד לנו עוד 6 מקרים, ביניהם פרופסור אחד מרחובות, ועוד אחד אמריקאי שעובד בבית מלון בחל-אביב. פנו אלי האנשים לביתי.

יש לי עוד 6 מקרים שהם בתהליך של גמילה. אלה הם מקרים שקבלו טיפול פסיכיאטרי.

(מבנין המועצה המקומית בית-שמש יוצאים חברי הוועדה עם מארחיהם לביקור במפעל שיקום בסביבת בית שמש, והם מחקבלים ע"י מר קפלן - מנהל המקום, ומר זהבי - מנהל המפעל)

מר קפלן:

מקום זה מיועד לתת שירות לשירותים כאשר זה כולל את לשכת הסעד וגם את המועצה האזורית. אני מכנה את המקום הזה "מעבדה" משום שיש כאן חומר אנושי כזה, עם מגבלות נפשיות וגופניות, והם תוך שנה מקבלים טיפול בצורה נורמלית, כמקובל באוכלוסיה העובדת. התהליך כולל שיטות שונות, והן מלוות בתמריצים ובפעילות תעסוקתית שמאפשרים לאיש לחזור ליכולתו האמיתית שהיתה לו קודם לכן.

הצוות של יחידה זו כולל את מרכז המפעל - מר אליהו זהבי; עובדת סוציאלית ופקיד השמה שמלווה את האנשים מהיום הראשון לקבלתו. במשך הזמן מתקבלים כאן אנשים גם מחוץ למסגרת זו. בשלבים הראשונים מקבלים אנשים אלה תשלום. מצד אחד הם רואים מסגרת עבודה, והם מצפים לשכר, ומצד שני הם צריכים לדעת מה הערך הכלכלי של המוצר. כך שהם מקבלים תמריצים עבור ההופעה שלהם בעבודה.

בשלב יותר מאוחר, אחרי חודשיים-שלושה, הם מקבלים תמריצים עבור העבודה שלהם. לאחר תקופה של שנה, הם מגיעים לקבלת שכר של 650 ל"י. שכר כזה הם מקבלים ממפעל זה. לדעתנו, אילו הם היו מגיעים לשכר יותר גבוה, אז לא היו רוצים לצאת מכאן.

ברור הוא, שהתנאים הם טובים, והאיש מרגיש כאן יותר חופשי מכל מקום אחר. הם עובדים כאן 8 שעות.

אליהו זהבי:

יש לנו עסק עם אנשים שאין להם הרגלי עבודה. הם נמצאים בטיפול רפואי פיסיונפשי. לכן הם נעדרים מעבודה.

מר קפלן:

מוסר העבודה הוא יותר גבוה ממקומות עבודה אחרים רגילים. אם יש העדרות, הרי שהיא באמת בגלל מחלה. (היו"ר ח. גרוסמן: יש כאן ראשי משפחות?)

כן. יש כאן גם רווקים וגם רווקות. מבני 17 ועד בני 50 שנה. השירותים הסוציאליים יודעים מזה. המפעל איננו סלקטיבי, כך שכל אחד מחקבל, גם מקרה של חולה נפש אקוטי.

אנחנו מתכננים להרחיב את המפעל. וזה יהיה במסגרת יותר מועדונית, על מנת למנוע הדברות נוספת מבחינה נפשית. אין פה כל שיקול של מפעל הנושא את עצמו.

זה נעשה מחקציב מירד הסעד ובהשתתפות הרשות המקומית. אנחנו מקבלים עבודות מקבלנות משנה, מתעשייה בסביבה, וגם מחל-אביב. העיקר, שתהיה עבודה יצרנית, והם מבצעים אותה.

העבודות שנעשות כאן הן בהחלט לא ריפוי בעיסוק, אלא זו עבודה שיצרן דורש אותה. (מ. גז: האם יש הגבלה בזמן?) יש היום מה שאנחנו מכנים "מישקע", שמבחינת היכולת שלהם הם אינם יכולים להקלט בחוץ. יהיה לנו מיבנה אחר על מנת שזה יהיה מפעל מוגן.

מר עמרם לוק:

יש פרויקט להרחבת מפעלים מוגנים אלה. עדיין אין לנו מפעלים מוגנים, אבל זה יסוד לכך, וזה נושא שיצליח.

בקרוב נפתח שיקום לקשישים. לצערנו, עניין זה משתנה. פה זה מלא לתעסוקת קשישים.

יש לנו גם שיקום ילדים מפגרים. יש לנו כמה מפגרים שאותם נשקם במפעל. אני מדבר על מפגרים שהם אך ורק מביח שמש.

מר קפלן:
המפעל הצליח בגלל הגישה הקהילתית שלנו.
אנחנו שותפים בכל הנושא הזה. יש שיתוף
הדוק עם שירות התעסוקה. האמת היא, שהייתי נגד הקמת מפעל כזה, כי
נדמה היה לי שהשירותים במקום לא יוכלו לקלוט את זה.
מכל מקום, אם אין רצון וגישה טיפולית,
אז מפעל כזה לא יצליח. האמת היא כי הופתעתי לטובה, ונעים מאד
שהתבדיתי.
היה מפעל בבית שאן, וגם שם היו לנו
אותן התלבטויות.

גב' פנינה:
היה מקרה אחד שסודר בעבודה, וכיום
הוא משתכר 1400 ל"י. הוא עובד
במחצבה.

עוד מקרה אחד היה פה ועבד במשך
6 חדשים; ואחר - שהוא נרקומן ואלקוהוליסט. לצערי, הוא לוקח
חשיש, ולכן הפסיק לעבוד.

ה"ר ח. קרוסמן: חודה רבה.

(חברי הוועדה יוצאים אל העובדים ורואים
אותם בעבודתם, וגם משוחחים אתם.)

מכאן יוצאים חברי הוועדה ומלוויהם לבקר במעון
ילדים מפגרים - שמואל נטר. מנהל בית הספר -
מקבל אותם)

מר שמואל נטר:
בבית ספר זה יש 24 ילדים. נמצאים
כאן עד 4.00 אח"צ. אוכלים במקום ארוחת צהריים.

כל אחד מהילדים צריך לשלם 50 ל"י לחודש
עבור הזנה. כאן זה יום לימוד ארוך - עד 4.00 אח"צ. אם לא נמשיך
במפעל ההזנה, תראו את הילדים האלה במשטרה.

יש כאן מקרה כזה, שאב משפחה מיש לה
5 ילדים משתכר 1700 ל"י לחודש, והוא איננו יכול להחזיק את הילדים
כאן עקב חסלום כזה.

עמוס ברכה:
עובדות הנקיון במעון - זה מכוסה
במאת האחוזים. אבל הסכום הזה של
30 ל"י לחודש לכל ילד איננו מספיק. אם היו מגדילים את הסכום
ל-30 ל"י במקום 25 ל"י לחודש היה יותר טוב מאשר לדרוש 50 ל"י.
הכל מוחזק ע"י העיריה. הילדים כאן
הם בגיל לימוד חובה.

מ. דרובלס:

מדוע משרד החינוך לא הקים את המיבנה?

עמוס ברכה:

זו אוכלוסיה שולית שמשאירים אותה בסוף. זו אוכלוסיה שצריך לדבר בשמה.

מ. דרובלס:

מי נותן סכום כזה של 25 ליי?

עמוס ברכה:

משרד הסעד. לדעתי, סכום של 25-30 ליי לחודש כפול 24 ילדים, מסתכם בסכום מסויים, כך שלא חיים על "שנורר". (מ. דרובלס: אין בזה השתתפות הורים?) לא.

מר עמרם לוק:

קשה לי להגדיר את מצבה של בית שמש. מכל מקום, יש היום צעד קדימה מבחינה כלכלית-תעשייתית, וגם מבחינה הדימוי - וזה חשוב מאד. אני יודע שיש מקומות שנהרסים בגלל הדימוי שלהם. לדעתי, הדימוי של בית שמש השתפר במרוצת השנים, במיוחד לאחר מלחמת ששת הימים. אין עזיבה.

עמוד השדרה הכלכלי של בית שמש היה "שמשון". ככל שזה התרופף, כך החברה פעלה לא טוב. אחר כך נפתח כאן מפעל המנועים של בית שמש, וזה תרם הרבה מאד. יש כאן ביקוש גדול מאד למגורים. יש מועמדים, וגם המפעל עצמו מעוניין בהם שיבואו.

בונים כאן 600 יחידות דיור, כאשר כל הגבעה מתוכננת ל-1000 יחידות דיור, ועם 100 פרצלציות לבנייה פרטית. יש המון אנשים שמעוניינים לגור כאן.

מ. דרובלס:

למה לכם לפתח שכונות רחוקות כאשר צריך להשקיע בזה חשתית ועוד? הרי עודף כספים אין לכם. יכולת לעשות יותר קרוב, ואחר כך ללכת לרחוק יותר.

מר עמרם לוק:

היו כמה אלמנטים בבית שמש שחייבו אותנו לעשות כך. נכון מה שאמרת. כאן. הנה (מספיר את המפה החלויה על הקיר) בית שמש בנויה כפרסה. חלק ממנה כבר נוצל לחלוטין. (מצביע) כאן אין כבר מה לדחוס יותר. הממשלה מעוניינת לדחוס כאן בגלל התשתית, כי להביא לכאן את משרד השיכון על מנת לפרוץ את הדרך. זה היה כמו קריעת ים סוף. התכנון היה צריך להיות מהמזרח למערב, בו בזמן שהיום הוא ממערב למזרח, כי איש לא ציפה שיהיה פה מפעל שידלובסקי. כך שהאנשים לחצו שהשיכון יהיה קרוב למפעל, ולא יכולנו לסרב. מבחינה אקולוגית זה לא משפיע. הגבעה הזו כמעט גמורה. פחות מ-6-7 חודשים אפשר יהיה לאכלס כבר 600 משפחות.

בחלק אחר (מצביע על המפה) בונים עוד 1000 יחידות דיור, ותוך 3 שנים אני חושב שיהיו 3000 יחידות דיור מושלמים.

בתכנון לקחתי בחשבון שלא תהיינה שכונות אכסלוסיביות, אלא שיהיו משפחות של זוגות צעירים, עם משפחות מרובות ילדים ועוד. האמת היא, שגם משרד השיכון מוכן ללכת לזה. כולם מעוניינים ליצור כאן עיר לא מפורדת. אנחנו ערים לזה, כאמור,

מר עמרם לוק:

בראשית התכנון. אין דרך אחרת, כי תמיד השכונות החדשות שנבנות ב-1974 ו-1975 תהיינה רחבות ויפות יותר מאשר אלה שנבנו לפני 20 שנה.

חייב להיות אכלוס אינטגרטיבי, ובזה אני חושב שבית שמש תיבחן לגבי האכלוס מארצות הברית בשכונות למיניהן. השאלה היא, כיצד לפתח את השכונות הקיימות על מנת לא ליצור פערים בולטים מדי.

מ. ג. ז.:

בקשר לדתיים שרוצים לגור פה - האם הם ממאה-שערים שאז יסתגרו בתוך הקריה?

מר עמרם לוק:

אלה הם אנשים מודרניים יותר.

יש לנו כ-10 אחוז של נתמכים.

מ. דרובלס:

איזה אחוז מכלל האוכלוסיה נתמך ע"י המועצה?

מר עמרם לוק:

בפועל זה תמיד פחות.

היו"ר ח. גרוסמן:

כמה בפועל אתם מכסים את התקציב?

מר עמרם לוק:

אנחנו נתקלים בשתי בעיות עם הסעד:

אתם מכירים את כיל הסעיפים - עזרה, תמיכה כלכלית ועוד - וכאן ברצוני להעלות את הבעיה של הצרכים הרפואיים. "צרכים רפואיים" - זו נושא שאינני יודע כיצד להתמודד אתו.

למעשה, יש לנו למעלה רק בסעיף אחד שקוראים לו "צרכים רפואיים". קודם כל, זה הולך רק לנתמכים. אנחנו ממש כבולים בעניין זה. יש הרבה דברים שאינם מבוצעים כמו: ריפוי שיניים - אין. יש עקירת שיניים. אמרתי כבר שאנחנו מגדלים אוכלוסיה של עקורי שיניים, ויש לזה כיום השפעה. בשביל ריפוי שיניים אין מי שיכסה לי את זה. אחרי שעוקרים לאדם את שיניו, הוא בא אלי שיניים והוא חובע שאעזור לו בעניין זה. זה נושא שחייבים לכסות אותו. במשרה הסעד אין נושא זה.

גב' רינה:

בקשר לצרכים רפואיים - זה כולל

נסיעות לירושלים לריפוי. כל צילום וכל שבר שיש לילד, כל בדיקה לא.ק.ג. - צריך להסיע לירושלים. רופא נותן פתק ואישור לכך. יש כאן רופאי משפחה שבאים לבית קור. לרופא עור, למשל, נרשמים 3 חודשים בתור, וגם אז הוא איננו מגיע. אכן זו צרה. כך שנוסעים לירושלים לצרכים רפואיים, וגם לעשות משקפיים צריך לנסוע לירושלים. אין לדבר סוף. בדיקת אף אוזן גרון - בירושלים.

למעשה, אנחנו "מפרנסים" את אג"ד בקו זה. כל הפרטים הרפואיים הקטנים האלה - משקפיים ועוד - נכללים ב"צרכים רפואיים".

גב' רינה:

קבלנו אמבולנסים במתנה, ואנחנו צריכים לשלם. כאמור, הרופא נותן פתק, ואנחנו צריכים לשלם, והוא נוסע באמבולנס, כך שבסוף החודש צריך לשלם את זה. מדובר במשפחות נתמכות שהן מעל ל-25% של השלמה. בצרכים רפואיים אנחנו לא יכולים לעזור להן. בזמן האחרון אנחנו מחייבים את הנזקקים בהשתתפות של 25%. צברנו גרעון מחודשים קודמים, אבל אושר לנו סכום של 45 אלף ל"י, והשנה אנחנו הוצאנו 88 אלף ל"י. עכשיו העלו את התמיכות.

אני חוזרת ואומרת כי ההקצבה שלנו היא 45 אלף ל"י, ו-90% שמקבלים מתבטאים ב-40 אלף ל"י. עכשיו, כל מה שעולה על 42 אלף, זה לא לסעד, אלא לצרכים רפואיים, והרי אושר לנו 90% מתוך 45 אלף.

מכל מקום, סעיף זה נשאר לנו כך עד אפריל שנה זו, או שיקבלו את דעתנו, או שיכתיבו לנו מה לעשות.

אשפוזים נעשים על חשבון הלשכה. עכשיו זה 70 ל"י ליום. לדעתנו, זה נושא שאי אפשר לקצץ בו. מוכרחים להסיע באמבולנס, וחייבים לחת משקפים לילד כי אחרת הוא לא יראה את הילוח. כמו כן חייבים לעמוד ברכישת מכשיר שמיעה. אין מי שיממן את החיקונים ואת הבטריות של המכשירים. (גב' פנינה: משרד הסעד לא יוכל לשאת בזה)

בזמנו זה היה 90%. ונוסף לזה, לא היה לסעיף זה גב.

עמוס ברכה: התקציב שלהם הוא של 4 מיליון ל"י. מתוך זה יש לנו 90%.

פרט לצרכים רפואיים יש עוד סעיפים - עזרה אחרת ושכר דירה מחוץ לעמידור. הכל יחד מסתכם ב-150 אלף ל"י. כל יתר ההשתתפות היא של 95% של משרד הסעד. אולם במשרד הסעד אומרים לנו שזה חייב להיות במשרד הבריאות. (הינר ח. גרוסמן: האם יש ביטוח רפואי של משרד הסעד?) על ביטוח כזה אין בעיות, אלא רק על צרכי סעד. (הינר ח. גרוסמן: 10% נתמכים מלא?) מלא וחלקי. זה הולך לפי מספר הנפשות של המשפחה. יש ראשי משפחה שעובדים ואינם מגיעים למיכסת סעד, ואני נותן להם השלמת סעד. משפחות אלה כלולים ב' עזרה אחרת'.

גב' רינה: שכר דירה - מקרים אלה מהווים קבוצה גדולה יותר מכל הקבוצות האחרות. ל' ציוד ביתי - אלה הם ה-10%. יש חלק מהם שחופף, אבל החלק הלא-חופף הוא היותר גדול, ואלה הם ה-10% מהמשפחות.

מ. דרובלס: על שירותי בריאות אתה מקבל 45 אלף ל"י, וזה ניתן לך ממשרד הסעד. המועצה מוציאה 100 אלף ל"י. מניין אתה מכסה את ההפרש?

ע. לוס: זה גרעון. בשנה שעברה חרגתי מהמסגרת התקציבית. קבלתי 50% ממה שהוצא בשנה שעברה. (מ. דרובלס: למה אתה מקבל פה רק 50%) תשאל את משרד הסעד. עובדה היא; שבסעיף אחד אני בגרעון של 100 אלף ל"י.

אתה לא יכול להעביר מסעף לסעף?

הי"ר ח. גרוסמן:

הלואי והייתי יכול.

ע. לוק:

למה אין אופטיקאי במקום?

מ. דרובלס:

היה כאן אחד, אמריקאי, אבל הוא סגר והלך.

ע. לוק:

הנסיעות באמבולנס הן יקרות מאד. זה 50-60 ל"י, וכל שעת המתנה עולה בכסף. מצד שני, אני, כראש מועצה, אינני יכול לתת הוראה למנהל לשכה שלא לתת שירות רפואי למקרה שזקוק לכך. יש פה מרפאה גדולה, עם רופאים, עם צלומים ועם רנטגן. רנטגן זה לא רק מכונה, אלא כל מה שגלויה למכונה. וזו הצרה. מדוע אני צריך לשלם 200 אלף ל"י לחודש ביטוח רפואי? ומדוע זה שגר בירושלים משלם רק 50 ל"י? איפה ההסתדרות? גם אני מפטיק יום עבודה, נסיעות ועוד. מי מכסה את זה? בחמך סעד מוציא 100-150 ל"י. יש לו כיסוי. אבל בני המעמד הבינוני - מי יכול לשלם בעדו?

על כל פנים, הנושא הרפואי הוא נושא מכובד. 45 אלף ל"י גבו לצרכים רפואיים. על פי מה גבו טכום זה? הרי כולם נחמכים.

זאת ועוד: כאן אני חייב להעלות מקרה ספציפי - התקשרתי עם פנחס, מהשירות למפגד. אסרתי לו כבר שאני רוצה להעלות את הבעיה בפני ועדת הכנסת. אמר לי כי רחל הינה בת 9, ועכשיו מטפלים בהעברתה למוסד במשך שנתיים. הבת הזו כבולה ליד המיטה. האם קושרת אותה למטה. האם כעת בהריון. והמצב קשה.

ברצוני לדעת, מה שייך למשרד הבריאות ומי שייך למשרד הסעד? אם היא מפגרת, אז זה משרד הסעד. עכשו עשו שתי אנחנות, כך שרופא אחד אמר כך ורופא אחד אחרת אחרת. קיימת ועדה בינמשרדית, שלשם שלחנו מכתב. עד היום לא קבלנו תשובה.

משרד הסעד אינו מוכן לתת את ההתחייבות הזו, לכן הילדה עדיין בבית. לאיזה מוסד שאפנה? איתנים? לא מוכן לקבל אותה. הילדה עדיין לא אובחנה. איתנים מוכן לעשות את האבחון. הוא גם מוכן לקבל אותה עם מכתב התחייבות ממשרד הסעד, ושיוציאו אותה על פי דיאגנוזה שתקבל, כדי להוציאה למוסד מתאים.

מנכ"ל משרד הבריאות אומר שיש לו 600 מקרים המחכים בתור לסידור.

הי"ר ח. גרוסמן:

פניתי בעניין זה למשרד הסעד. הם לא רוצים לעורר בהלה. הילדה בת 9 שנים. בתל-השומר מוציאים ילדים בגיל זה. קבלתי תזכיר של שר הבריאות שאין לו אפשרות להרחיב את המחלקה הזו בתל-השומר, כי אין לו תקנים.

שר הבריאות כתב לי שיש לו מחלקה, והוא איננו מוכן לפתוח אותה בגלל תקנים וחקציב.

ע. לוק: לגבי מפעל ההזנה: יש דברים רבים שלא פתרנו אותם. יש לקוי בחימומים בין המשרדים, כאשר הקרנן הוא ראש המועצה.

אינני יודע איזה כלי מתאם חייב להיות על מנת שלא יקרו מקרים כאלה: ביטוח לאומי מהוון את התמיכה שמישהו מקבל, ונותן לו לחיות על 100 ל"ח לחודש. אני, כראש מועצה, חייב להבטיח את ההכנסה שלו. את התמיכה המהוונת שקבל הוא השקיע בחנות. אח הכסף הוא נתן לקבלן כדי לבנות לו חנות, ועכשיו זה נשאר תקוע כך שכעת אין לו סמך לחיות. זהו אב משפחה עם 8 ילדים, למרות שכולם בסדר. (היו ר"ח. גרוסמן: היוון זה פעולת שיקום).

ע. לוק: לגבי בעיית האלמנות: לוקח חצי שנה עד שאלמנה מקבלת קיצבת שאירים. לאחר תקופה זו של חצי שנה היא מקבלת כפול. בינתיים היא אצלי. מדוע זה כך? הייתי מציע שחוקבל החלטה להעביר את הקיצבה למועצה המקומית. לצערי, אין כוח לטפל בבעיה זו.

היו ר"ח. גרוסמן: זהו חוק הביטוח הלאומי. זו לא בעיה שהעוררה עכשיו.

עמוט ברכה: יש חוק נכות חדש, והוא גם כן של הביטוח הלאומי. מזונות - גם כן ביטוח לאומי. אשה כזו מקבלת משני מקומות. בינתיים לשכת הסעד נותנת לה עד שהיא מקבלת מהמוסד לביטוח לאומי את מזונותיה.

ע. לוק: הדרך הטובה ביותר היא לבחון אותם חוקים, או לשנותם אם על פי הסכמים מינהליים בין המשרדים ואם בדרך אחרת, על מנת לתת נורמליזציה לבעיות אלה.

מ. דרובלס: אם זה חלוי באדם, אז הוא מעכב את זה. זה יכול לקחת אפילו שנה, כי אז מקבלים יותר כסף.

ע. לוק: לגבי מפעל ההזנה: אינני יודע מה יהיה. יש אצלנו 3500 ילדים שאכלו אצלנו, ואנחנו קבענו טבלה, שהמחיר המכסימלי הוא 27 ל"י. יש בזה סולמ. על פי מחירים אלה נשרו לנו כ-500 ילדים. וזה מכל הדרגים.

מ-17 למרץ הנהגנו טבלה חדשה, לפי הצהרות של הורים שמעוניינים שילדיהם יאכלו אצלנו או לא. אני צופה שהמפעל הזה ייסגר. אומרים לי כעת שרק שני ילדים נרשמו מתוך 400. החשלום המינימלי הוא 6 ל"י.

האם יש לך מקרים כאלה שנשרו
למרות המחיר המינימלי הזה של 6 ל"י?

הי"ר ח. גרוסמן:

כן, ואין לי הסבר מדעי. אני לא
בדקתי למה.

ע. לוק:

שמענו כאן שיש אדם שיש לו 5 ילדים
והוא משחכר 1500 ל"י לחודש. כעת
הוא נדרש לשלם 50 ל"י עבור כל ילד שיקבל הזנה. זה יכול להסתכם לו
בסכום מכובד שיצטרך להוציא ממשכורתו.

הי"ר ח. גרוסמן:

צריך ליצור תקנים מדעיים כדי
לפתור בעיות. המשרדים הממשלתיים
קובעים מה שקובעים, וראש המועצה צריך לשבור את הראש, משום שהוא ירצה
חמיד להבחר מחדש.

ע. לוק:

ראש המועצה המקומית, אנחנו
מאחלים לך להיות בקרוב ראש
עיריה. אנחנו חמיד לרשותך, ומוכנים לעזור לך.

הי"ר ח. גרוסמן:

אני מודה לכם. אכן ראיתם את
האורות ואת הצללים.

ע. לוק:

אני סומך עליכם שנית שמש

השאר, ושאתם תעמדו לימיננו.

תודה רבה לכם.

בשעה 14.00 נוטעים חזרה לתל-אביב.